7/1768,
7/1769.

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD S.Ö.2.01/4.3[illegible]
KONU : Yazılı Soru Önergesi

.../01/2004

26 OCAK 2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.01.2004 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-4158 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde gönderilen, Tekirdağ Milletvekilli Enis TÜTÜNCÜ'ye ait 7/1768-4186 ve 7/1769-4187 esas nolu ve yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı
Tarım ve Köyişleri Bakanı V.

EKLER :
EK –1 : Görüş 7/1768 (1 Adet – 2 Sayfa)
EK –2 : Görüş 7/1769 (1 Adet – 4 Sayfa)

7/1769

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : **Enis TÜTÜNCÜ**
Tekirdağ Milletvekili
Önerge Nosu : **7/1769-4187**

SORU 1) Ülkemizin 2003 yılı mısır üretim ve ithalat miktarı ile söz konusu ithalat için ödenen kaynak ne kadardır?

CEVAP 1) Ülkemizin 2003 yılı mısır üretim miktarı tahmini olarak 2.8 milyon ton'dur. 2003 yılı Eylül ayı sonu itibariyle fiili ithalat miktarı 1.8 milyon ton'dur. Bu ithalat için yaklaşık 268 milyon dolar ödenmiştir.

SORU 2) Bir tarım ülkesi olan Türkiye neden mısır ithal etmektedir?

CEVAP 2) Ülkemizde üretilen mısırın tamamına yakını yurt içinde tüketilmekte, bunun yarıdan fazlası hayvan beslenmesinde, yüzde 30'u insan gıdası olarak, yüzde 15'i ise sanayide kullanılmaktadır. Mısır ithalatı, özellikle artan yem ihtiyacını karşılamak için 1995 yılından itibaren artış eğilimine girmiştir. Tane mısırın yanı sıra tohumluk mısır ithalatı da yapılmaktadır.

SORU 3) Mısır ithalatı hangi şirketler kanalıyla gerçekleştirilmiştir? Bu firmaların sahipleri arasında bir bakanımızın oğlunun bulunduğu iddiaları doğru mudur? Doğru ise söz konusu firma ne kadar mısır ithal etmiştir? Bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP 3) 2003 yılında mısır ithal eden önemli firmalardan bazıları aşağıda belirtilmektedir;

SIRA NO	FİRMA ADI	SIRA NO	FİRMA ADI
1	Bunge Gıda	35	A-S Dış Ticaret Pazarlama A.Ş
2	Torunlar Gıda	36	Agrosan Tarım Ürn. Dış Tic. San. Ltd. Şti.
3	Akel Tekstil	37	Arbel Bakliyat Hububat San. Ve Tic. A.Ş.
4	Cargil Gıda	38	Atka Baharat Gıda Tarım İth. İhr. San. Tic. A.Ş.
5	C.P.Standart Gıda	39	Aydın Kuruyemiş San. Ve Tic. Ltd. Şti.
6	Or-Şan Dış Tic.	40	Ben Dış Ticaret Ve Denizcilik A.Ş.
7	Banvit Yem	41	Bilgi Dış Tic. A.Ş.
8	Amylum Nişasta San. Ve Tic. A.Ş.	42	Bys Dış Ticaret ve Denizcilik A.Ş.
9	Prograin Tarım	43	Caner Tarım Ürün. Nak. Day. Tük. Mal Güb. Orm. Ürn. İth. İhr. San. Ve Tic. Ltd. Şti.
10	Toros Gübre	44	Çiftçi Gıda Tarım Ürünleri San. Ve Tic. Ltd. Şti.
11	Noble Gıda	45	Demirkardeşler Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.

12	Şeker Piliç Gıda	46	Diyablar Tarım Ürn. İhr. Ve Paz. Tic. Ltd. Şti.
13	Barbaros depolama	47	Doğan Mahmut Narin Dış Tic. A.Ş.
14	Demsa İç-Dış Tic.	48	Doruk Una Değer Katma Gıda San. Ve Tic. A.Ş.
15	Yaşar Dış Tic.	49	Ekrem Narin İth. İhr. Ltd. Şti.
16	Aytar Tarım Hay.	50	Gülda Tarım Ürünleri Dış Tic.Ltd. Şti.
17	Bahar Gıda iç ve Dış Tic. Ltd. Şti	51	Hatipoğlu Tarım Ürünleri San. Ve Tic. Ltd. Şti.
18	Pak Tavuk Gıda	52	Hemsi Tarım Ür. Tic. Ve San. Ltd. Şti.
19	Ormet Metal Tic	53	Hiper İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.
20	Samsun Yem - Çakıroğlu Gıda	54	İdeal Tedarik Tarım Ür. Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.
21	AB GIDA	55	İrizler Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.
22	Çakıroğlu Gıda Tarım Ürünleri Hay. veYem Tav. Nak. Tic.ve San. A.Ş.	56	Kahil Dış Tic. Ve Ltd.Şti.
23	Hakan Gıda ve San. Dış Tic. Ltd. Şti.	57	Karakoç Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.
24	Netnut Gıda San. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	58	Kılıç Tarım ve San. Ürn. İhr. İth. A.Ş.
25	Göze Tarım Ürn. Paz. San. Ve Tic. A.Ş.	59	Komas Gıda Turizm Taş. İnş. Tarım Ürn. San. Ve Tic. A.Ş.
26	Memişoğlu Tarım Ürün. Tic. Ltd. Şti.	60	Memiş Gıda San. Ve Tic. Ltd. Şti.
27	Özar İç ve Dış Tic. Paz. Ltd. Şti.	61	Samsun Mısır İrmiği ve Hurdacılık Sanayi ve Tic
28	Özkaradeniz Gıda Mad. Tic. Ltd. Şti.	62	Seçkin Onur Gıda Temizlik Mad. Paz. San. Ve Tic. A.Ş.
29	Öztiryaki Gıda San. Tic. Ltd. Şti.	63	Serttaşlar Tic. Koll. Şti./Bekir Serttaş ve Ort.
30	Pınar Kuruyemiş Gıda ve İhtiyaç Mad. San. Tic. A.Ş.	64	Sevan Dış Ticaret Ltd. Şti.
31	Rotel İç ve Dış Tic. A.Ş.	65	Tarımsan Dış Tic. Gıda Tarım Ürün. San. Tic. Ltd. Şti.
32	Tekinler Dış Tic. Ltd. Şti.	66	Üçer Gıda San. Ve Tic. A.Ş.
33	Turkuaz Gıda ve San. Dış Tic. Ltd. Şti	67	Ümit Filiz Kuruyemiş Ltd. Şti.
34	Turtaş İhracat ve İthalat A.Ş.	68	Yek Tarım Ürün. San. Ve Tic. A.Ş.

Maliye Bakanı Kemal UNAKITAN'ın oğluna ait AB Gıda Sanayii ve Ticaret AŞ.'ne Balıkesir Tarım İl Müdürlüğümüz tarafından 15.07.2003 tarihinde 4.400 ton ABD menşeli mısır ithalatı için kontrol belgesi düzenlenmiştir. Bu izin ile 04.08.2003 tarihinde 4.000 ton mısır ithalatı gerçekleştirilmiştir.

İthalat yapmak için gerekli şartları sağlayan her firmaya ithalat izni verilmektedir.

SORU 4) Bakanlar Kurulunun gündeminde bulunan nişasta kökenli şekerlere tanınan %10 kotanın %50 artırılarak %15'e çıkarılması ile ne amaçlanmaktadır?

(Şeker Kurumundan alınan 4, 5 ve 6. sorulara ilişkin cevabi görüşlerde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir):

CEVAP 4) 4634 sayılı Şeker Kanunu'nun ilgili maddesinde yer alan, nişasta bazlı şeker (NBŞ) kotalarının Bakanlar Kurulu Kararı ile yüzde 50 artırılabileceği hükmü, bu ürünlerin muhtemel talebinin karşılanabilmesini teminen arz esnekliğinin sağlanmasını, böylece gerek iç piyasada gerek ihracatta bu şekerleri içeren işlenmiş ürünlerin arzında herhangi bir darlık yaşanmamasını ve bu ürünlerin ithalat yoluyla karşılanmasının önlenmesini amaçlamaktadır. 2001 yılında NBŞ'lerin yurt içi satışı 463 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 2002/2003 pazarlama yılında ise Şeker Kanununa göre NBŞ'lere ilk kez kota uygulanmaya başlanmıştır. Önce 234 bin ton olarak belirlenen kota, talebi karşılamaya yeterli gelmeyince gümrük vergilerinin düşük olmasının da etkisiyle ithalat patlaması yaşanmıştır. Bunun üzerine talebin yeniden yurt içinden karşılanmasına yönelik tedbirler kapsamında kota % 50 oranında artırılarak 351 bin ton'a çıkarılmış ve NBŞ'lerin % 25 olan gümrük vergileri, pancar şekerinin koruma oranı olan % 136,5'e yükseltilmiştir. Bu önlemler sonucunda imalatçıların NBŞ ithalatına ilişkin talepler asgari düzeye indirilmiştir.

SORU 5) Bu kota artışı özellikle şekerpancarı üreticilerini hangi ölçüde olumsuz etkileyecektir? Söz konusu artışın ithalata yansıması ne olacaktır?

CEVAP 5) Kota öncesi 2001 yılında yurt içi satışları 463 bin ton olan NBŞ için, kota uygulamasının ilk iki yılı olan 2002/2003 ve 2003/2004 pazarlama yıllarında kota % 20 daraltılarak 351 bin ton olarak tahsis edilmiş ve pancar şekeri pazarına olası olumsuz etkisi önlenmiştir. 2002/2003, 2003/2004 ve önümüzdeki 2004/2005 pazarlama yıllarında ülke toplam talebi ve dolayısıyla kotası sabit tutularak nişasta bazlı şeker arzı statik hale getirilmiş, böylece, pancar şekeri sektörünün kota altında kalan satışlarının, yıllık talep artışından gelen pazarı kullanması öngörülmüştür.

NBŞ'lerin % 25 olan gümrük vergilerinin 2003 yılında pancar şekerinin koruma oranı olan % 136,5'e yükseltilmesi yanında, NBŞ kotalarının % 50 artırılması da, imalatçıları ithalattan uzaklaştırıcı ve ihtiyaçlarını yurt içinden karşılamalarını teşvik edici rol oynamaktadır.

SORU 6) Ülkemizin mısırdan üretilen nişasta kökenli şeker ile pancardan üretilen şeker arasında uygulanan kota AB standartlarına uygun mudur?

CEVAP 6) Avrupa Birliği'nde, nişasta bazlı şekerlerden sadece izoglukoz kota kapsamında olup, toplam A kotası içerisindeki payı ülkeden ülkeye değişmekle birlikte ortalama % 2'dir. Glukoz ise şeker rejimi içerisinde yer almamakta ve kotaya tabi tutulmamaktadır. Ülkemizde ise izoglukozun yanı sıra glukoz da kota kapsamına alınmıştır. 4634 sayılı Şeker Kanunu'na göre, pancar şekeri ve nişasta bazlı şeker sektörü arasındaki paylaşım sırasıyla % 90 ve % 10 olarak belirlenmiştir. Nişasta bazlı şeker sektörüne ayrılan % 10 düzeyindeki payın % 50 oranında artırılmasına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı yetkisinin kullanılması halinde bu paylaşım % 85 ve % 15 olmaktadır. Avrupa Birliği'nde NBŞ kota oranları ülkelerin pancar şekeri kotalarına bağlı olarak değişkenlik göstermekte ve başta ülke coğrafyası olmak üzere, ülkelerin yatırım

politikaları, dış ticaret rejimleri ve makro ekonomik göstergeleri doğrultusunda şekillenmektedir.

- Avrupa Birliği'nin 15 üye ülkesinde üretimi yapılan 10 ülkede izoglukoz üretim kotası uygulanmakta olup, bu ülkelerde oranlar % 0,60-12,45 arasında değişmektedir.

2004 yılında Avrupa Birliği'ne tam üye olacak 10 aday ülkeden nişasta bazlı şeker üretimi yapan üç ülke için belirlenen izoglukoz kota oranları ise,

- Macaristan'da % 25.52,
- Slovakya'da % 17.02,
- Polonya'da % 1.58

olarak kesinleşmiştir.
Kapsam açısından değerlendirildiğinde ülkemizde glukozun da kota rejimi içinde bulunması, AB'ne göre daha kontrollü ve planlı bir sektör stratejisi benimsendiğini göstermektedir.

SORU 7) Ülkemiz hangi amaçla mısır ithal etmiş ve ithal edilen mısırlar bu amaca uygun alanlarda kullanılmış mıdır?

CEVAP 7) Mısır, ağırlıklı olarak başta karma yem sanayiinde olmak üzere, nişasta ve tatlandırıcı sanayiinde kullanılmakta olup, yapılan mısır ithalatı da bu amaca yönelik olarak gerçekleştirilmiştir.